

ANALIZA EWALUACYJNA PROJEKTU

Lublin, grudzień 2012

CZŁOWIEK – NAJLEPSZA INWESTYCJA

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt pt „Nowoczesne nauczanie zawodowe – modułowe staże w innowacyjnych przedsiębiorstwach” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Opracowanie stanowi podsumowanie ewaluacji projektu „Nowoczesne nauczanie zawodowe – modułowe staże w innowacyjnych przedsiębiorstwach”

**Opracowanie jest elementem realizacji projektu „Nowoczesne nauczanie zawodowe – modułowe staże w innowacyjnych przedsiębiorstwach”
Prowadzonego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki,
Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty**

SPIS TREŚCI

Spis treści

I. WSTĘP	3
II. Założenia ewaluacyjne.....	5
III. Założenia i cele projektu (baza do analizy).....	7
IV Przebieg realizacji projektu – realizacja wskaźników projektu	13
V Ocena realizacji projektu – ankiety uczestników	17
V Ocena realizacji projektu – ankiety instytucji	22

I. WSTĘP

Celem głównym projektu było podniesienie jakości kształcenia zawodowego dzięki zrealizowaniu do końca 2012 roku praktyk doskonalenia w docelowej grupie 500 nauczycieli lub instruktorów praktycznej nauki zawodu. Założenia projektu były konsultowane z pracodawcami i szkołami, żeby odpowiedzieć na:

- potrzeby rynku w stosunku do poziomu jakości usług edukacyjnych w szkołach i zakładach fryzjerskich czy kosmetycznych,
- oczekiwania nauczycieli w stosunku do możliwości jakie daje praktyczny system edukacji, jak również dostępność do nowych technologii oraz zwrócić uwagę na problem właściwego wykorzystania wiedzy praktycznej w edukacji.

Projekt „Nowoczesne nauczanie...” wychodził na przeciw zmianom jakie czekają edukację zawodową w najbliższych latach, np. poprzez wprowadzenie praktycznego nauczania modułowego. Umożliwia nauczycielom odbywanie staży zawodowych wg nowej metodologii nauczania, w najnowocześniejszych salonach fryzjerskich i kosmetycznym w Polsce, z wykorzystaniem innowacyjnych technologii, pod okiem wykwalifikowanej kadry, w autentycznej atmosferze pracy salonu. Uczestnictwo w projekcie przyczynia się do podniesienia kwalifikacji zawodowych nauczycieli i jakości nauczania szkółach.

Kolejną innowacją projektu jest praca w grupach. Nauczyciele/ instruktorzy, jako praktykanci, będą wykonywali na sobie zadania zawodowe. To kolejny element nauki przez doświadczenie, który pokazuje w jaki sposób wprowadzać do szkoły aktywizujące metody nauczania, ale też pozwala nauczycielom na baczną obserwację dwu postaw z jakimi przyszły adept będzie miał do czynienia w salonie: usługodawcy i usługobiorcy. Czynne uczestnictwo w usłudze pozwoliło zaobserwować oraz ocenić sytuacje, wychwycić błędy.

Praca w grupach powoduje też lepszą integrację w środowisku nauczycieli, a to sprzyja wymianie doświadczeń oraz ujednoczeniu systemu edukacji na najważniejszym, bo bezpośrednim poziomie: czyli w szkołach i w zakładach fryzjerskich oraz kosmetycznych. Naszym zamiarem było stworzenie dla Was warunków, w których przez wspólną pracę, zabawne i trudne sytuacje, jakie pojawiają się podczas tych staży, podejmiecie Państwo wspólną dyskusję nad problemami i zadaniami występującymi w nauce zawodu.

Ponieważ praktyki trwają w systemie przez 8 godzin każdego dnia, była to doskonała okazja do wymiany doświadczeń.

Programy projektu

Programy zostały opracowywane w toku ścisłej współpracy ze szkołami oraz z pracodawcami i stanowią kanwę do prowadzenia zajęć praktycznych dla nauczycieli. Są dostępne na stronie www.abcfryzjera.pl. Program przewiduje 80 godzin stażu (tj. 10 dni, modelowo w ciągu 5 weekendów). Program ewoluował w praktyce, był dostosowywany do faktycznych potrzeb uczestników – w efekcie po koniec realizacji projektu wydano nową, poprawioną wersję modułowych programów praktyk.

Ważnym elementem konsultacji (i jednocześnie rekrutacji) były konferencje tematyczne, które odbywały się dwa razy do roku podczas targów LOOK w Poznaniu oraz podczas Targów Śląskich w Katowicach/Sosnowcu.

Warto inwestować w umiejętności

Doskonalenie nauczycieli w przedsiębiorstwach, gdzie mogą oni aktualizować swoją wiedzę przez bezpośrednie doświadczenie w pracy i kontakt z nowoczesnymi technologiami stanowi istotny udział w procesie doskonalenia się nauczycieli. W ten sam sposób z projektu mogą skorzystać instruktorzy praktycznej nauki zawodu. Dla nich może być to dodatkowe doskonalenie technik pracy.

Zgodnie z naszymi przewidywaniami przy Ministerstwie Edukacji Narodowej finalizowane są prace związane z ukształtowaniem podstaw programowych nauczania zawodowego. Kierunkiem zgodnym z wymogami unijnymi jest reforma dotychczasowej metodyki nauczania przez wdrożenie nauczania modułowego.

Projekt, jako pierwsze działanie przewidywał opracowanie innowacyjnych modułowych programów praktyk w przedsiębiorstwach specjalnie dla nauczycieli, ponieważ zastosowanie modułowego podejścia jest tożsame z prawdopodobną zmianą metodyki nauczania w szkołach. Ideą modułów było jak najszybsze nabycie praktycznych umiejętności w stopniu wystarczającym do samodzielnego wykonywania zaawansowanych technologicznie usług fryzjerskich. I – oczywiście – do przekazania dalej tej wiedzy.

Utworzono pięć modułów – poradników, w których zamieszczono:

- materiał do realizacji zadań zawodowych;
- zadania wspomagające ukształtowanie umiejętności praktycznych;
- opis modułów w konstrukcji typu step-by-step, wskazujących w przystępny sposób wszystkie czynności
- literaturę.

Badanie projektu i kontrola jakości

Podczas trwania projektu przeprowadzana była jego ewaluacja. Niniejszy dokument jest podsumowaniem i analizą zebranych w toku realizacji i ewaluacji projektu danych.

II. Założenia ewaluacyjne

Ewaluację można zdefiniować jako ocenę okresową odpowiedniości, efektywności, skuteczności, wpływu, realności ekonomicznej i finansowej oraz trwałości projektu w kontekście jego ustalonych celów. Celem ewaluacji jest przegląd osiągnięć projektu w stosunku do planowanych oczekiwań oraz wykorzystanie doświadczeń płynących z realizacji projektu do poprawy schematu przyszłych projektów i programów¹.

Ewaluacja ex-ante jest szczególnym typem badania ewaluacyjnego. Jej zadaniem jest określenie podstawy do przeprowadzenia przyszłych badań i analiz dokonujących oceny realizacji projektu. Analiza ex-ante określa „stan zerowy” i pozycje wyjścia, do której będą się odnosić porównania wskaźników realizacji celów projektu. Prowadzenie ewaluacji ex-ante jest szczególnie ważne w przypadku projektów miękkich, których efekty nie są wprost policzalne z ogólnie dostępnych źródeł, takich jak dane statystyczne, wskaźniki finansowe.

Ewaluacja ex-ante musi wskazać wszystkie obszary w których będzie prowadzona faktyczna ocena realizacji projektu. Determinuje zatem metodę badawczą służącą mierzeniu sukcesu projektu i możliwości oceny. Istotną kwestią w tym procesie jest wybór kryteriów oceny projektów. Komisja Europejska stosuje następujące kryteria²:

Odpowiedniość – odpowiedniość celów projektu dla problemów, jakie projekt miał rozwiązać jak również dla środowiska fizycznego i środowiska polityk, w ramach których funkcjonuje.

Przygotowanie projektu i jego planu – logika i kompletność procesu planowania projektu oraz wewnętrzna logika i spójność planu projektu.

Efektywność – koszty, szybkość i efektywność zarządzania, przy wykorzystaniu których wkład i działania zostały przekształcone w wyniki oraz jakość osiągniętych wyników.

Skuteczność – ocena wkładu osiągniętego dzięki wynikom w stosunku do osiągnięcia celu projektu, oraz tego jaki wpływ miały założenia na osiągnięcia projektu.

Wpływ – skutek, jaki wywiera projekt w szerszym środowisku, oraz jego wkład w szersze sektorowe cele skrótkowo określone w ogólnych celach projektu.

Trwałość – prawdopodobieństwo, że strumień korzyści wynikających z projektu będzie „płynął” nadal, szczególnie kontynuacja działań w ramach projektu i osiąganie wyników, ze szczególnym uwzględnieniem czynników rozwojowych wsparcia ze strony polityki, czynników ekonomicznych i finansowych aspektów społeczno-kulturowych, płci, odpowiedniość technologii i zdolności instytucjonalnych.

Ad. 1) Odpowiedniość

Niezbędne dla stworzenia podstaw do badania kryterium odpowiedniości jest wskazanie na etapie analizy wskaźników i ich wartości bazowych, które w najwłaściwszy sposób opisują sytuację ekonomiczno-społeczną w której funkcjonuje projekt i na która mają wpływać jego rezultaty. Bazą do badań będą wskaźniki statystyczne (pozyskane z publikacji GUS) oraz wyniki okresowych badań społecznych prowadzonych przez zewnętrzne instytucje badawcze (np. Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową).

Ad. 2) Przygotowanie projektu i jego planu

Dla przeprowadzenia oceny logiki i kompletności planowania projektu badanie ewaluacyjne wymaga określenia planowanych czynności i przypisanego do nich harmonogramu realizacji. Wszystkie dane znajdują się w treści wniosku aplikacyjnego, a ich ocena zostanie przeprowadzona na podstawie okresowych sprawozdań i wniosków o płatność.

---

¹ Podręcznik - Zarządzanie Cyklem Projektu, Komisja Europejska, 2001

² Jak wyżej

Ad. 3) Efektywność

Ocena efektywności bazuje na analizie procesu zarządzania projektem. Ewaluacja tego kryterium będzie zatem prowadzona na podstawie kluczowych czynności podejmowanych w projekcie, ocenie tychże czynności (np. pod kątem jakości składanych sprawozdań i wniosków o płatność, którego wskaźnikiem może być ilość poprawek, ilości istotnych zmian w harmonogramach szkoleń). Jakość zarządzania to także dostosowanie realizacji projektu do potrzeb i preferencji uczestników. Ten aspekt będzie przedmiotem analizy w celu określenia podstawy do późniejszej oceny realizacji projektu.

Ad. 4) Skuteczność

Badanie skuteczności projektu bazuje na określonych we wniosku aplikacyjnym i doprecyzowanych na dalszym etapie zarządzania wskaźnikach realizacji projektu oraz obiektywne wskaźniki osiągnięcia długofalowych celów projektu. Cele projektu służą zmianie problemowej sytuacji, określanej za pomocą danych pozyskiwanych ze źródeł statystycznych oraz wewnętrznych badań projektu.

Ad. 5) Wpływ

Badanie wpływu projektu na szersze środowisko jest prowadzone w oparciu o badania własne dotyczące otoczenia instytucjonalnego projektu.

Ad. 4) Trwałość

Badanie kryterium trwałości, czyli de facto określanie czynników wpływających na prawdopodobieństwo realizacji założeń projektu w przyszłości to jeden z najtrudniejszych etapów analizy ewaluacyjnej. W przedmiotowym wypadku, gdy ewaluacja prowadzona jest w końcowej fazie realizacji projektu, przeprowadzenie oceny trwałości jest niemożliwe.

III. Założenia i cele projektu (baza do analizy)

III.1 Zidentyfikowane problemy, cele i grupa docelowa

Problemem podnoszonym w obszarze poprawy jakości kształcenia zawodowego jest zbyt słabe przygotowanie osób kończących szkołę zawodową do podjęcia pracy w wyuczonej specjalizacji. Niezbędne jest zbliżeniu realiów szkolnych do oczekiwań rynku pracy – aktualnie absolwenci szkół zawodowych nie posiadają umiejętności praktycznych wymaganych przez pracodawców. [POKL, a także „Diagnoza potrzeb w sferze edukacji zawodowej” - projekt badawczy w ramach Działania 9.2 POKL, woj, lubelskie]. Stan taki wynika z dynamicznie zmieniającym się wymaganiami nowoczesnej gospodarki, wprowadzaniu przez przedsiębiorstwa innowacji technologicznych i procesowych.

Jednocześnie formy doskonalenia naucz. w przedsiębiorstwach, gdzie mogliby aktualizować swoją wiedzę przez bezpośrednie doświadczenie w pracy i kontakt z nowoczesną technologią stanowią śladowy udział procesie doksztalcania sie naucz. (nie objęty nawet badaniami statystycznymi). Największą popularnością cieszyły się w roku szk. 2008/2009

krótkie formy doskonalenia, w wymiarze do 20 godzin zajęć teoretycznych. Uczestniczyło w nich 42,57 tys. naucz. tj. 68,3 % doszkalających się. [Raport - naucz.e we wrześniu 2008r - stan i struktura zatrudnienia, Centralny Ośrodek Doskonalenia Naucz., 2009]

Aktualne, przy Ministerstwie Edukacji Narodowej toczone są prace nad zmianą podstaw programowych w nauczaniu zawodów (obejmuje to zawód fryzjera, technika usług fryzjerskich i technika usług kosmetycznych). Kierunkiem, w którym zmierza reforma metodyki nauczania jest wdrożenie nauczania modułowego. Właścicielka przedsiębiorstwa – wnioskodawcy oraz 2 kolejne osoby z kluczowej kary projektu biorą aktywny udział w w/w pracach.

Zawód nauczyciela należy do profesji silnie sfeminizowanych. W roku 2008/2009 pracuje w charakterze nauczyciela 53110

kobiet, które stanowią 80,6 % tej grupy zawodowej. [Raport - Nauczyciele we wrześniu 2008r, Centralny Ośrodek Doskonalenia Naucz., 2009] W przypadku zawodów fryzjera mężczyźni stanowią ok 6% naucz., dla zaw. kosmetyczki niecałe 0,1%. Niewątpliwie powód ekonomiczny (nieco niższe średnie zarobki naucz. niż śr. krajowa) nie stanowi głównego czynnika dyskryminującego mężczyzn w dostępie do zaw. nauczyciela – dominuje tu stereotyp społeczny.

Projekt będzie realizował politykę równościową stosując strategię opisaną w przypadku działań skierowanych do „kobiecej branży” (str. 27: Poradnik Zasada równości szans kobiet i mężczyzn w projektach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki).

Obszary problemowe wynikające z powyższej diagnozy, które będą w osi zainteresowania projektu to:

- niska jakość nauczania zawodowego spowodowana przestarzałymi i oderwanymi od realiów rynkowych metodami oraz treścią nauczania

- niedostateczna ilość naucz. doksztalcających się z umiejętności praktycznych nauczanego zaw.

- konieczność dostosowania programów nauczania prak do nowych standardów nauczania modułowego

- funkcjonujący stereotyp społeczny utrudniający mężczyznom podejmowanie pracy naucz.a

Celem głównym projektu jest podniesienie jakości kształcenia zawodowego dzięki opracowaniu programu praktyk oraz zrealizowaniu do końca 2012r praktycznego doskonalenia 475 naucz. przedmiotów zawodów fryzjera i kosmetyczki w formie innowacyjnych praktyk w

nowoczesnych przedsiębiorstwach(zakładamy, że 5% planowanej liczby uczestników można nie ukończyć pełnego zakresu wsparcia).

Cele szczegółowe projektu będą osiągnięte do końca 2012r, a są to:

1) wprowadzenie do systemu kształcenia, we współpracy ze szkołami i pracodawcami, innowacyjnych rozwiązań w doskonaleniu naucz. prowadzących kształcenie zawodowe fryzjera i kosmetyczki;

2) wprowadzenie do systemu kształcenia, dwóch 5-cio modułowych programów praktyk naucz. w przedsiębiorstwach

3)poprawa poziomu nauczania dzięki przeprowadzeniu innowacyjnych, modułowych praktyk dla 460 nauczycielek i 40 naucz. w nowoczesnych przedsiębiorstwach świadczących usługi fryzjerskie i kosmetyczne

4)Przełamywanie społecznego stereotypu płci (dyskryminacji mężczyzn) w dostępie do zaw. nauczyciela (wyższy o 30%, tj 2 p. procentowe udział mężczyzna w projekcie niż wskaźnik adekwatności)

) Ułatwienie powszechnego zastosowania opracowanych programów dzięki przeprowadzeniu ewaluacji i upowszechnienie rezultatów osiągniętych przez 1 projekt.

Projekt realizuje Strategię Lizbońską oferując wiedzę i umiejętności z zakresu nowoczesnych technologii i innowacyjnych metod nauczania zawodów fryzjera i kosmetyczki.

Projekt spełnia określony w SzOP POKL cel Działania 3.4, czyli upowszechnienie uczenia się przez całe życie ,a także dostarcza zweryfikowanych empirycznie danych do opracowania Krajowych Ram Kwalifikacji.

Zgodnie z zapisami Planu Działania dla Priorytetu III POKL, celem niniejszego projektu jest opracowanie i pilotażowe wdrożenie programów doskonalenia zawodowego w przedsiębiorstwach dla naucz. kształcenia zawodowego w zawodach fryzjer i kosmetyczka. Projekt wpływa na cele Planu dzięki:

-podniesieniu jakości kształcenia

-odpowiednie wykorzystanie wiedzy praktycznej.

Aktualizacja Diagnozy:

Brakującym elementem kształcenia są podstawowe techniki marketingowe w odniesieniu do klienta. (za: badania własne uczestników aktualnego projektu).

Projekt bazuje także na kwestiach problemowych wskazanych przez „Badanie funkcjonowania systemu kształcenia zawodowego w Polsce” (MEN, Raport jakościowy 2011):

- im bardziej konkretna / fizyczna była praca, tym większy był postrzegany rozdźwięk (rozczerowanie) między oczekiwaniami pracodawców, a tym, jak kształci szkoła [str 18]

- Częstym wymienianym problemem był brak przygotowania uczniów do kontaktów z klientami (nieśmiałość, wstyd) [str 18]

Obszar branży fryzjersko – kosmetycznej: Potrzeby pracodawców dotyczyły znajomości struktury włosa oraz kosmetyków fryzjerskich, a także wiedzy, jak i kiedy je stosować, umiejętności praktycznych: czesania, modelowania. [str 21]

Za barierę uznać można też zastrzeżenia dotyczące postawy i wiedzy nauczycieli – zdaniem respondentów, to było jednym z głównych mankamentów kształcenia w ogóle:

- brak zainteresowania przebiegiem praktycznej nauki zawodu – sporadyczne kontakty, na początku i końcu nauki;

- nie są na bieżąco, nie śledzą trendów, czasem zarzuty, że nie są zainteresowani uzupełnianiem wiedzy [str 24]

Grupę docelową projektu stanowią nauczyciele i instruktorzy praktycznej nauki zawodów fryzjera (280 osób) oraz kosmetyczki (220 osób), zatrudnieni aktualnie w szkołach zawodowych, zamieszkujący na terytorium Polski. W grupie docelowej zakładamy 460 uczestniczek - kobiet i 40 uczestników – mężczyzn.

Zawody fryzjera i kosmetyczki dotyczą bardzo szybko rozwijającego się rynku usług osobistych. Praktyczne co 2-3 lata wprowadzane są na rynek nowe usługi salonów fryzjerskich i kosmetycznych. Nauczyciele i instruktorzy praktycznej nauki zaw., w większości przypadków, nie są przygotowani do przekazaniu uczniom jakiegokolwiek wiedzy z zakresu nowych standardów pracy. W efekcie przygotowanie zawodowe absolwentów szkół technicznych nie odpowiada zapotrzebowaniu rynku pracy.

Liczba uczestników jest jak najbardziej możliwa do osiągnięcia. Dane statystyczne oraz dane Centralnego Ośrodka Kształcenia Naucz. wskazują, że grupa docelowa projektu to ok 1/5 liczebności potencjalnej grupy uczestników projektu jest ich odpowiednio 898 (w zaw. fryzjer) i 1076 osób (w zaw. kosmetyczka)

Przy szacowaniu grupy docelowej projektu wzięto pod uwagę atrakcyjność i wysoką jakość planowanego wsparcia; deklarowane zainteresowanie w kilku, wybranych jako grupa porównawcza szkołach (ponad 60% chętnych z grupy naucz. fryzjerstwa i kosmetyki); bieżące kontakty Wnioskodawcy z większością szkół kształcących fryzjerów i kosmetyczki. Z uwagi na wysokie kwalifikacje kluczowej kadry projektu w zakresie zawodów objętych projektem, Wnioskodawca może zagwarantować najwyższą jakość i adekwatność wsparcia w tym zakresie.

Dodatkowo, w dziedzinie objętej projektem (mają miejsce negatywne stereotypy i procesy na rynku pracy dyskryminujące mężczyzn. Aby wzmocnić pozycję mężczyzn w zaw. nauczyciela ustalony zostaje minimalny parytet 8% mężczyzn (40 uczestników) w ramach projektu, przy wskaźniku 6% (30 osób) na poziomie adekwatności – czyli zbliżonej proporcji jak w przypadku zatrudnienia na stanowiskach naucz. zaw. fryzjera i kosmetyczki.

Kryteria brzegowe rekrutacji to: wykształcenie minimum średnie, miejsce pracy i zamieszkania na terenie Polski. Kryterium merytoryczne: deklaracja oraz udowodnienie pracy jako naucz. lub instruktor nauki zaw. fryzjera lub kosmetyczki, wypełnienie parytetu 8% mężczyzn. Ostatnim kryterium będzie kolejność zgłoszeń.

Nabór na szkolenia jest otwarty dla wszystkich zainteresowanych spełniających powyższe warunki.

Rekrutacja będzie bazować na informacjach przekazywanych szkołom prowadzącym nauczanie w zaw. fryzjera i kosmetyczki, a w mniejszym stopniu bezpośrednio naucz. om. Wnioskodawca planuje dotrzeć z pakietem materiałów promocyjnych i aplikacyjnych do wszystkich szkół gdzie pracują potencjalni uczestnicy projektu. Rekrutacja będzie wspomagana rozmowami telefonicznymi :planujemy zadzwonić co najmniej 4 razy do wszystkich szkół gdzie pracują potencjalni uczestnicy projektu.

Formalnie rekrutacją będzie zajmować się biuro projektu, a osobą odpowiedzialną za ten proces będzie Dyrektor ds metodyki i realizacji projektu.

III.2 Zakładane działania i rezultaty projektu

Zad.1 Zarządzanie projektem: będzie gwarantować poprawną realizację projektu pod kątem technicznym (czyli zgodnie z zasadami realizacji projektów współfinansowanych z EFS w ramach POKL) oraz merytorycznym (czyli zgodności z założeniami projektu). Projekt promowany będzie poprzez umieszczenie na każdym dokumencie informacji o źródłach finansowania.

Promocja projektu jest konieczna dla wsparcia działań merytorycznych, bazujących na dobrowolności uczestnictwa w projekcie, szczególności Zadania 2: Rekrutacji. Promocja obejmuje ogłoszenia prasowe, Skład i druk ulotek oraz folderów (po 1500 szt), artykuł sponsorowany, stworzenie strony www projektu, utrzymanie domeny i serwera. Zarządzanie projektem będzie trwać nieprzerwanie przez cały czas jego realizacji.

Zad.2 Opracowanie modułowych programów praktyk w przedsiębiorstwach

Projekt zakłada opracowanie innowacyjnych programów praktyk zawodowych dla naucz. Innowacją będzie zastosowanie modułowego podejścia (tożsamego opracowywaną zmianą metodyki nauczania w szkołach). Programy będą opracowywane w toku ścisłej współpracy ze szkołami i pracodawcami. Elementem współpracy będą konferencje tematyczne w liczbie 6 dla pracodawców i 6 dla szkół. 2 z konferencji dla szkół będą miały miejsce podczas targów LOOK w Poznaniu oraz Targów Śląskich w Katowicach. Konferencje będą dodatkowo wykorzystywane do promowania projektu i wsparcia rekrutacji uczestników.

Programy praktyk będą opracowywane w 3 etapach: 1) określenie programu; 2) recenzja naukowa (pedagogiczna); 3) aktualizacja i weryfikacja programu po pierwszym etapie ewaluacji.

Zad.3 Rekrutacja i opieka nad uczestnikami

Działania rekrutacyjne zostały opisane w pkt 3.2, będą w dużym stopniu korzystać z czynności realizowanych w ramach zadania 1 i 2

Rekrutacja będzie trwać do pełnego zabezpieczenia list uczestników i uruchomienia ostatniej grupy stażu. Przewidujemy końcową datę rekrutacji 31.10.2012.

Opieka nad uczestnikami będzie realizowana przez osoby, które będą zatrudnione lokalnie, w miejscach realizacji staży.

Projekt będzie realizowany w głównych ośrodkach świadczenia usług fryzjerskich i kosmetycznych: w Warszawie, Wrocławiu, Poznaniu, Krakowie, Katowicach, Lublinie.

Zad 4 Realizacja prak stażu. w zaw. Fryzjer oraz

Zad 5 Realizacja prak stażu w zaw. Kosmetyczka:

Praktyki zawodowe, w których będą uczestniczyć naucz.e i i instruktorzy praktycznej nauki zawodów fryzjera (290 osób) oraz kosmetyczki (210 osób) będą trwać co najmniej 2 tygodnie, tj 10 dni roboczych * 8 godzin. Realizowane będą wg opracowanych w ramach projektu innowacyjnych programów. Założenia brzegowe praktyk to:

80h praktyk na uczestnika, forma praktyk: weekendowa (sobota i niedziela), indywidualny tok praktyki, miejsce praktyk 6-8 miast w Polsce, w najnowocześniejszych salonach fryzjerskich i kosmetycznych.

Zakładany model realizacji wymaga dodatkowego wsparcia dla uczestników w postaci sfinansowania kosztów dojazdów (2 dojazdy * 5 2-dniowych „sesji”) i noclegów (5 nocy / osobę)

Zad.6 Ewaluacja oraz upowszechnienie rozwiązań

Oceną dobrych praktyk będzie zajmować się badania ewaluacyjne zgodnie z metodologią PCM, które przewiduje przebadanie wszystkich 500 uczestników projektu, 50 szkół z których pochodzić będzie największa grupa uczestników, oraz 20 pracodawców u których realizowane będą staże.

Ewaluacja zakończy się opracowaniem dokumentu analitycznego, który w ramach upowszechniania zostanie udostępniony w formie elektronicznej oraz wydrukowany i przesłany w formie papierowej do wszystkich zainteresowanych podmiotów (szkół, kuratoriów, instytucji związanych z kształceniem naucz.)

Zakładamy, że maksymalnie 5% uczestników może nie ukończyć pełnego zakresu, tj. min. 80% wymiaru czasowego wsparcia, przez co nie mogą być objęci wszystkimi rezultatami projektu.

Produkty i rezultaty projektu zostaną osiągnięte do 31.12.2012r.

Produkty projektu to:

- 475 naucz. kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zaw., którzy uczestniczyli w trwających co najmniej dwa tygodnie stażach i praktykach w przedsiębiorstwach w ramach działania, w tym 38 mężczyzn (M)
- 38 000 indywidualnych godzin praktyki (475 osób * 10 dni * 8 godzin) w tym 19 040 w zaw. fryzjera i 18960 w zaw. Kosmetyczki
- 12 konferencji konsultacyjnych modułowe programy praktyk dla naucz.
- opracowanie 10 modułów w 2 zawodach w ramach 2 programów praktyk dla naucz.
- 1 analiza ewaluacyjna projektu zawierająca rekomendacje dobrych praktyk i analizę 570 ankiet

Rezultaty twarde to:

- 1) opracowane we współpracy z pracodawcami i szkołami 2 programy doskonalenia zawodowego (PDZ) w zaw. fryzjera i kosmetyczki,
- 2) 1 raport (ewaluacja) z pilotażowego wdrożenia 2 PDZ
- 3) 500 naucz. w tym 40 M uczestniczących w PDZ w rzeczywistych warunkach środowiska pracy; w tym 475 naucz. (38M) którzy ukończyli praktyki
- 4) 20 przedsiębiorstw zaangażowanych w realizację PDZ naucz.
- 5) 475 naucz. przeszkolonych w obsłudze nowoczesnego sprzętu w tym 38M,
- 6) 475 liczba naucz. wdrażających nowoczesne procesy w procesie kształcenia zaw., w tym 38M,
- 7) 20 pracodawców i dostawców technologii współpracujących ze szkołami w zakresie podnoszenia jakości kształcenia
- 8) 475 naucz. i instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy podnieśli swoje kwalifikacje zawodowe, w tym 38M,

Rezultaty miękkie to:

- 1) poprawa jakości kształcenia zawodowego w 50 szkołach,
- 2) zdobycie przez 475 naucz. nowoczesnej praktycznej wiedzy z zakresu nauczania zawodu fryzjera i kosmetyczki
- 3) dostosowanie umiejętności 475 naucz. do realiów współczesnej gospodarki,
- 4) zwiększenie zainteresowania i motywacji 400 naucz. kształcenia zawodowego i instruktorów praktycznej nauki zaw. do doskonalenia zawodowego
- 5) aktualizacja praktycznej i teoretycznej wiedzy 475naucz. przedmiotów zawodowych
- 6) udoskonalenie warsztatu pracy z uczniami 450 naucz.

Rezultaty projektu zostaną osiągnięte do 31.12.2012r.

źródłem danych do pomiaru rezultatów twardej będą dokumenty wewnętrzne związane z realizowanym wsparciem: listy obecności, listy wydanych zaświadczeń. Za zbieranie danych

związanych z rezultatami twardymi odpowiedzialny będzie Dyrektor ds metodyki i realizacji projektu:

[zatr. w ramach zad. 1] i opiekunowie uczestników [zatr. w ramach zad 3]

Rezultaty miękkie będą mierzone za pomocą ankiety ewaluacyjnej wypełnianej przez uczestników, szkoły i pracodawców po zakończeniu szkoleń.

Jako podstawa do określania rezultatów miękkich (stan 0) służyć będzie arkusz zgłoszeniowy do uczestnictwa w projekcie zawierających ankietę „ex-ante”. W celu osiągnięcia wiarygodnych wyników rezultat dotyczący wzrostu umiejętności zarządczych będzie mierzony także poprzez obserwacje prowadzone przez opiekunów staży. Za zbieranie danych związanych z rezultatami miękkimi odpowiedzialny będzie manager projektu [zatrudniony w ramach zad. 1] oraz opiekunowie uczestników

Rezultaty osiągane przez projekt bezpośrednio wpływają na realizowane cele szczegółowe: cel 1: poprzez 12 konferencji konsultacyjnych (produkty)

cel2: dzięki wypracowanie we współpracy ze szkołami i pracodawcami 2 programów praktyk zawodowych (rez. tw. 1 i 7);

cel 3: poprzez przeprowadzenie innowacyjnych, modułowych praktyk (rez tw 3,4,5,6)

cel4: dzięki parytetowi mężczyzn wśród uczestników (rez tw 3,4,5,6,8)

cel 5: poprzez zasadę empowerment'u (zaangażowania partnerów społecznych w tworzenie założeń projektu) – rez. tw. 2

Rezultaty miękkie projektu oraz zrealizowane cele szczegółowe składają się na zrealizowanie celu głównego projektu: podniesienia jakości kształcenia zawodowego dzięki zrealizowaniu do końca 2012r praktycznego doskonalenia 475 naucz. przedmiotów zawodów fryzjera i kosmetyczki w formie innowacyjnych praktyk w nowoczesnych przedsiębiorstwach

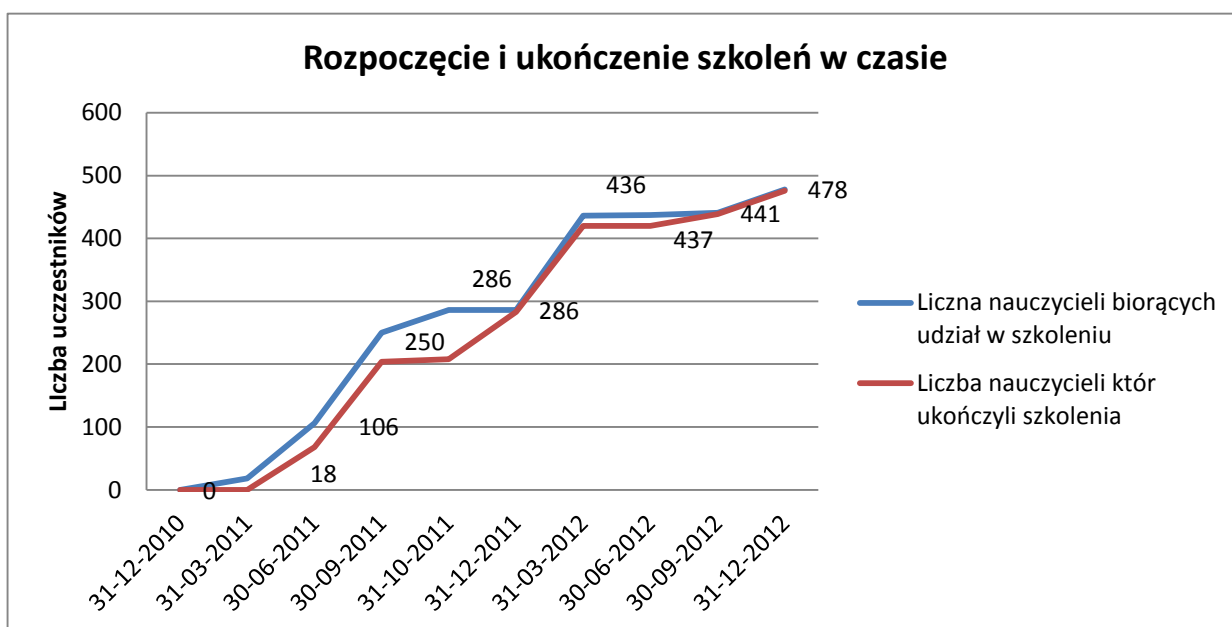
Wartością dodaną projektu będzie wzmocnienie konkurencyjności na rynku pracy i zdolności do zatrudnienia absolwentów szkół zawodowych. Tym samym projekt przyczynia się do realizacji celów strategicznych POKL na lata 2007-2013

IV Przebieg realizacji projektu – realizacja wskaźników projektu³

Projekt zakładał osiągnięcie w toku realizacji następujących wskaźników właściwych dla działania 3.4 POKL:

1 Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uczestniczyli w trwających co najmniej dwa tygodnie stażach i praktykach w przedsiębiorstwach w ramach projektu: wartość bazowa 0, wartość docelowa 475, wartość osiągnięta: 476

Osiągnięcie wskaźnika w wartości wyższej niż zakładana wiąże się z założeniem na etapie planowania projektu możliwości nieukończenia projektu przez 5% uczestników – 25 z 500 osób. Sytuacja taka miała miejsce dla 2 osób, jednocześnie zrekrutowano o 22 osoby mniej niż planowano, stąd ostateczna wartość wskaźnika jest o 26 osób mniejsza niż maksymalna, a jednocześnie o 1 wyższa niż planowana.

Analiza przepływu uczestników w projekcie wskazuje, że w zakresie wsparcia dla uczestników projekt realizowany był w sposób systematyczny – linia określająca przepływ osób biorących udział w projekcie jest podobna do linii osób kończących szkolenia. Jednocześnie obie linie w sposób stały i skorelowany dążą do punktu końcowego realizacji projektu. Największy rozdźwięk pomiędzy liczbą osób uczestniczących w zajęciach a osób kończących udział w projekcie nie przekraczał 4% grupy docelowej i miał miejsce w połowie okresu realizacji projektu.

Na podstawie analizowanych danych można stwierdzić że zarządzanie tokiem rzeczowej realizacji projektu, a tym samym spełnienie założeń w zakresie : 2) Przygotowanie założeń i planu oraz 3) Efektywność zasługuje na pozytywną ocenę.

³ treść rozdziału zaktualizowana na 28.12.2012

W powiązaniu z analizowanym wskaźnikiem, również na podstawie dokumentacji wewnętrznej projektu określone są szczegółowe wskaźniki:

- Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu przeszkolonych w obsłudze nowoczesnego sprzętu;
- Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu wdrażających nowoczesne procesy kształcenia zawodowego;
- Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu którzy podnieśli swoje kwalifikacje zawodowe;
- nauczyciele kształcenia zawodowego oraz instruktorzy praktycznej nauki zaw., którzy uczestniczyli w trwających co najmniej dwa tygodnie stażach i praktykach w przedsiębiorstwach;
- liczba nauczycieli uczestniczących w PDZ w rzeczywistych warunkach środowiska pracy

Pozostałe wskaźniki realizacji projektu, wskazane w zamieszczonej poniżej tabeli, nie wymagają szczegółowej analizy, z uwagi na ich mały zakres oraz systematyczność występowania. Dotyczy to :

- Liczba opracowanych programów doskonalenia zawodowego
- Liczba raportów ewaluacyjnych
- Liczba przedsiębiorców zaangażowanych w realizację programów doskonalenia zawodowego
- liczba konferencji konsultacyjnych modułowych programów praktyk dla nauczycieli
- liczba opracowanych modułów w 2 zawodach w ramach 2 programów praktyk dla nauczycieli
- liczba analiz ewaluacyjnych projektu zawierająca rekomendacje dobrych praktyk i analizę 570 ankiet
- liczba opracowanych recenzji naukowych

Tabela wg wzoru załącznika 2 do wniosku płatność wskazująca realizację projektu na dzień 28.12.2012 (stan końcowy)

L.p.	Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika	Mp			Stopień realizacji wskaźnika
			K	M	Ogółem	
1	2	3	7	8	9	$10=(9/3)*100$
Wskaźniki dla Działania 3.4 POKL						
1	Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uczestniczyli w trwających co najmniej dwa tygodnie stażach i praktykach w przedsiębiorstwach w ramach projektu	475	450	26	476	100,21
Inne wskaźniki określone we wniosku o dofinansowanie						
1	Liczba opracowanych programów doskonalenia zawodowego	2	Nie dotyczy	Nie dotyczy	2	100
2	Liczba raportów ewaluacyjnych	1	Nie dotyczy	Nie dotyczy	1 ⁴	100
3	Liczba przedsiębiorców zaangażowanych w realizację programów doskonalenia zawodowego	20	Nie dotyczy	Nie dotyczy	20	100
4	Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu przeszkolonych w obsłudze nowoczesnego sprzętu	475	450	26	476	100,21
5	Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu wdrażających nowoczesne procesy kształcenia zawodowego	475	450	26	476	100,21
6	Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu którzy podnieśli swoje kwalifikacje zawodowe	475	450	26	476	100,21
7	Liczba pracodawców i dostawców technologii współpracujących ze szkołami w zakresie podnoszenia jakości kształcenia	20	Nie dotyczy	Nie dotyczy	20	100
8	liczba indywidualnych godzin praktycznych stażu	38000	Nie dotyczy	Nie dotyczy	38080	100,21

⁴ Zakładając utworzony powiązany dokument raportu jako realizujący wskaźnik

9	liczba konferencji konsultacyjnych modułowych programów praktyk dla nauczycieli	12	Nie dotyczy	Nie dotyczy	12	100
10	liczba opracowanych modułów w 2 zawodach w ramach 2 programów praktyk dla nauczycieli	10	Nie dotyczy	Nie dotyczy	10	100
11	liczba analiz ewaluacyjnych projektu zawierająca rekomendacje dobrych praktyk i analizę 570 ankiet	1	Nie dotyczy	Nie dotyczy	1 ⁵	100
12	liczba nauczycieli uczestniczących w PDZ w rzeczywistych warunkach środowiska pracy	500	452	26	478	95,6
13	poprawa jakości kształcenia zawodowego w 50 szkołach	50	Nie dotyczy	Nie dotyczy	50	100
14	liczba nauczycieli którzy zdobyli nowoczesną praktyczną wiedzę	475	450	26	476	100,21
15	liczba nauczycieli, którzy dostosowali umiejętności do realiów współczesnej gospodarki	475	450	26	476	100,21
16	liczba nauczycieli i instr. praktycznej nauki zawodu którzy zwiększyli zainteresowania i motywację do doskonalenia zawodowego	400	450	26	476	119
17	liczba nauczycieli u których nastąpiła aktualizacja praktycznej i teoretycznej wiedzy	475	450	26	476	100,21
18	liczba nauczycieli u których nastąpiło udoskonalenie warsztatu pracy z uczniami	475	450	26	476	100,21
19	naucz. kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zaw., którzy uczestniczyli w trwających co najmniej dwa tygodnie stażach i praktykach w przedsiębiorstwach	475	450	26	476	100,21
20	liczba opracowanych recenzji naukowych	2	Nie dotyczy	Nie dotyczy	2	100

Wiersze wskaźników oznaczone kolorem szarym dotyczą twardych wskaźników - nie będących przedmiotem ewakuacji – określonych na podstawie dokumentacji związanej z realizacją projektu.

Wiersze zielone to zakres ewaluacji uczestników projektu.

Wiersze niebieskie określają wskaźniki ewaluacji instytucji.

⁵ Zakładając niniejszy dokument jako realizujący wskaźnik

V Ocena realizacji projektu – ankiety uczestników

Nota metodyczna

Ankieta ewaluacyjna dla uczestników projektu realizowana była w swojej podstawowej formie jako ankieta wypełniania drogą internetową – online. Każdy uczestnik projektu, bezpośrednio po zakończeniu zajęć otrzymywał informację o obowiązkowym wypełnieniu ankiety.

W celu zachowania wiarygodności danych podjęto decyzję o anonimowym charakterze ankiety. Zgodnie z analizą zagrożeń tego rozwiązania – okazało się że nie wszyscy wypełnili ankietę, część kwestionariuszy została wypełniona jedynie w małej części. Z 411 zgłoszonych ankiet wartość badawczą zachowało 356 (większość, w tym kluczowe treści wypełniona).

Jako formę uzupełniającą zastosowano wywiad telefoniczny na tych samych pytaniach, na grupie 144 osób.

Z uwagi na anonimowy charakter ankiety oraz brak przekazania danych osobowych uczestników (jedynie zestawienie 200 nr. telefonicznych) z grupy 144 większość wypełniała już ankietę elektronicznie (wg deklaracji nawet kompletnie). W celu redukcji powtórzeń zastosowano chronologiczną metodę doboru grupy, tj w pierwszej kolejności dzwoniło do osób które zapisywały się do projektu jako ostatnie.

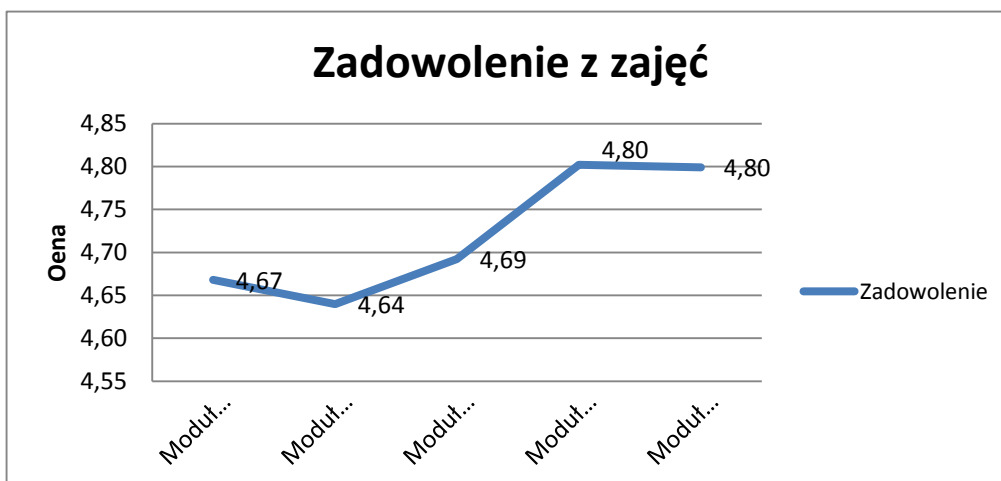
1. Ocena zadowolenia z uczestnictwa w zajęciach (wg ocen szkolnych)

Badani ankietowe przeprowadzone na grupie badawczej zaowocowały, w zakresie oceny zadowolenia z zajęć następującymi wynikami:

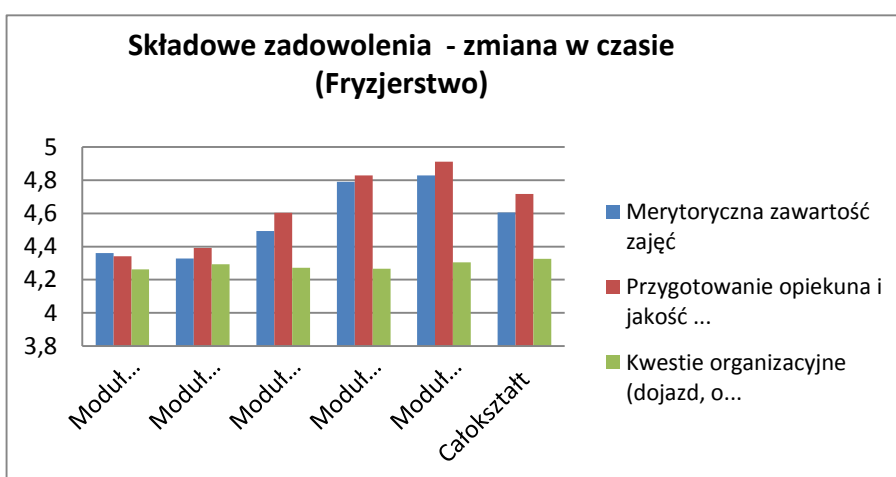
Forma	Odpowiedzi (liczba)	Moduł (weekend) 1	Odpowiedzi (liczba)	Moduł (weekend) 2	Odpowiedzi (liczba)	Moduł (weekend) 3	Odpowiedzi (liczba)	Moduł (weekend) 4	Odpowiedzi (liczba)	Moduł (weekend) 5	Odpowiedzi (liczba)	Całokształt
Komputerowa (online)	339	4,77	342	4,70	339	4,81	341	5,02	340	5,01	342	4,82
Telefoniczna	144	4,57	144	4,58	144	4,58	144	4,58	144	4,58	144	4,61
Razem	483	4,67	486	4,64	483	4,69	485	4,80	484	4,80	486	4,72

Analiza wyników wskazuje, że oferowane wsparcie było bardzo wysoko oceniane przez uczestników. Z biegiem czasu zajęcia uzyskiwały wyższą ocenę, czego przyczyną mogło być:

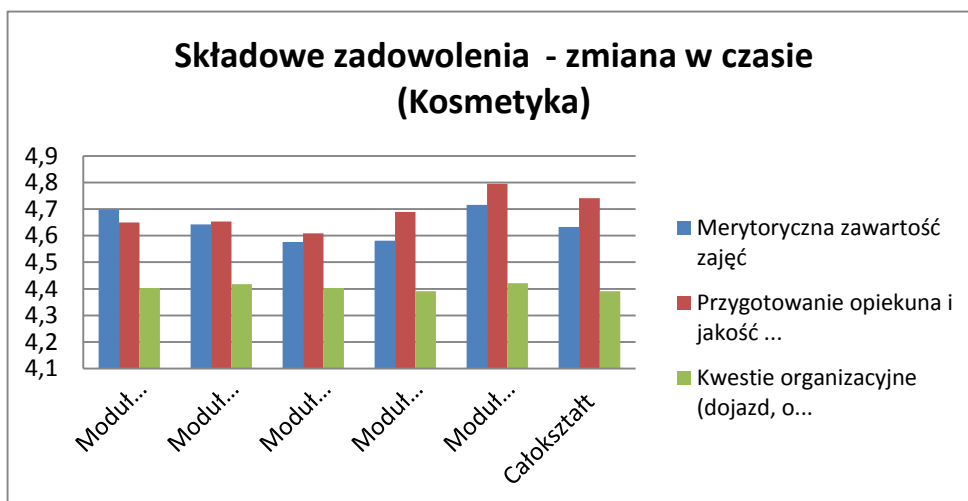
- dostosowanie się uczestników do trybu i formy zajęć
- dostosowanie się prowadzących do potrzeb grupy
- zgranie wewnętrzne grupy
- poprawa organizacji zajęć
- subiektywne wrażenie ciekawszej tematyki w ostatnich modułach

Analiza poszczególnych elementów „zadowolenia” potwierdza wyciąganie wniosków przez organizatorów i aktywny nadzór nad przebiegiem realizacji rzeczowej projektu

Najniżej oceniane były kwestie organizacyjne zwiąż dojazdem, dotarciem na szkolenie. Jest to zrozumiałe, biorąc pod uwagę fakt, że większość uczestników była osobami przyjezdnymi do dużego miasta (Warszawa, Kraków, Poznań), zajęcia odbywały się w różnych, specjalistycznych zakładach pracy (salonach), a opiekunowie grup nadzorowali często realizację zajęć dla dwu grup jednocześnie.

Podobny rezultat badań został zanotowany dla zajęć z kosmetyki, jednak z mniejszą amplitudą wahań pomiędzy modułami. Potwierdza również nieco niższą ocenę części organizacyjnej szkoleń w porównaniu z merytoryczną.

2. Ocena zmian (rezultaty projektu) w wiedzy i postawach uczestników.

Kluczowym dla stwierdzenia Skuteczności realizacji projektu było pytanie „Korzyści wyniesione z uczestnictwa w projekcie. Czy uważasz, że w wyniku uczestnictwa:

- Zdobyłem / Zdobyłem nowoczesną praktyczną wiedzę
- Dostosowałam / Dostosowałem swoje umiejętności do realiów współczesnej gospodarki
- Moja praktyczna i teoretyczna wiedza w zakresie szkolenia zawodowego wzrosła
- Warto kontynuować doskonalenie zawodowe
- W wyniku realizacji projektu można udoskonalić warsztat pracy z uczniami
- Nic pozytywnego nie wyniosłam / nie wyniosłem”

Pytanie to jest skorelowane ze wskaźnikami realizacji projektu:

14 liczba nauczycieli którzy zdobyli nowoczesną praktyczną wiedzę – zakładana wartość docelowa: 475

15 liczba nauczycieli, którzy dostosowali umiejętności do realiów współczesnej gospodarki – zakładana wartość docelowa: 475

16 liczba nauczycieli i instr. praktycznej nauki zawodu którzy zwiększyli zainteresowania i motywację do doskonalenia zawodowego – zakładana wartość docelowa: 400

17 liczba nauczycieli u których nastąpiła aktualizacja praktycznej i teoretycznej wiedzy – zakładana wartość docelowa: 475

18 liczba nauczycieli u których nastąpiło udoskonalenie warsztatu pracy z uczniami – zakładana wartość docelowa: 475

Wiarygodna ocena realizacji wskaźników okazała się nieco problematyczna z uwagi na wykryte nieprawidłowości w prowadzonych odpowiedziach. Bezpośrednie wyniki badania przedstawiały się następująco

Korzyści wyniesione z uczestnictwa w projekcie. Czy uważasz, że w wyniku uczestnictwa ...	Zdobyłem / Zdobyłem nowoczesną praktyczną wiedzę	Dostosowałam / Dostosowałam swoje umiejętności do realiów współczesnej gospodarki	Moja praktyczna i teoretyczna wiedza w zakresie szkolenia zawodowego wzrosła	Warto kontynuować doskonalenie zawodowe	W wyniku realizacji projektu można udoskonalić warsztat pracy z uczniami	Nic pozytywnego nie wyniosłam / nie wyniosłem
Ankieta komputerowa	196	100	217	272	228	14
Ankieta telefoniczna	144	144	144	144	144	0

Widać wyraźną niespójność pomiędzy odpowiedziami w toku ankiety telefonicznej, a odpowiedziami w ankiecie komputerowej.

Dlatego też dokonano dokładnej analizy kompletności uzupełnień odpowiedzi w tym zakresie:

Ankieta komputerowa (odsetek uzupełnionych pól odpowiedzi)	56,91%
Ankieta telefoniczna	100,00%

Powyższy wynik wskazuje, że jedynie 57% pól wypełnianych online przez uczestników zostało zaznaczonych.

Bezpośrednia analiza odpowiedzi wskazuje, że 92% przypadków niekompletnego wypełnienia odpowiedzi wynika z nie zaznaczenia żadnej odpowiedzi lub zaznaczenia tylko 1 (pomimo wyraźnej informacji o formie odpowiedzi na pytanie). Pojawiły się również 6-krotnie sprzeczne logicznie odpowiedzi.

Po odliczeniu odpowiedzi pustych lub jednostkowych pozostało 109 poprawnych odpowiedzi, co stanowi 30,6% respondentów :

Korzyści wyniesione z uczestnictwa w projekcie. Czy uważasz, że w wyniku uczestnictwa ...	Zdobyłem / Zdobyłem nowoczesną praktyczną wiedzę	Dostosowałam / Dostosowałam swoje umiejętności do realiów współczesnej gospodarki	Moja praktyczna i teoretyczna wiedza w zakresie szkolenia zawodowego wzrosła	Warto kontynuować doskonalenie zawodowe	W wyniku realizacji projektu można udoskonalić warsztat pracy z uczniami	Nic pozytywnego nie wyniosłam / nie wyniosłem
Ankieta komputerowa	102	100	102	102	101	7

Ekstrapolując poprawne odpowiedzi na ilość ankiet komputerowych, tj dzieląc wynik przez 0,306, uzyskano następujące wyniki zbiorcze:

Korzyści wyniesione z uczestnictwa w projekcie. Czy uważasz, że w wyniku uczestnictwa ...	Zdożyłem / Zdożyłem nowoczesną praktyczną wiedzę	Dostosowałam / Dostosowałam swoje umiejętności do realiów współczesnej gospodarki	Moja praktyczna i teoretyczna wiedza w zakresie szkolenia zawodowego wzrosła	Warto kontynuować doskonalenie zawodowe	W wyniku realizacji projektu można udoskonalić warsztat pracy z uczniami	Nic pozytywnego nie wyniosłam / nie wyniosłem
Ankieta komputerowa	334	327	334	334	332	23
Ankieta telefoniczna	144	144	144	144	144	0
Razem	478	471	478	478	476	23

Odnosząc się do wskaźników realizacji projektu wartości te przyporządkowane są w następujący sposób:

14 liczba nauczycieli którzy zdobyli nowoczesną praktyczną wiedzę – **478**

15 liczba nauczycieli, którzy dostosowali umiejętności do realiów współczesnej gospodarki – **471**

16 liczba nauczycieli i instr. praktycznej nauki zawodu którzy zwiększyli zainteresowania i motywację do doskonalenia zawodowego – **478**

17 liczba nauczycieli u których nastąpiła aktualizacja praktycznej i teoretycznej wiedzy – **478**

18 liczba nauczycieli u których nastąpiło udoskonalenie warsztatu pracy z uczniami – **476**

Biorąc pod uwagę liczbę uczestników, którzy ukończyli w pełni uczestnictwo w projekcie, tj 476, wartość wskaźników ostatecznie zredukowano do tej, maksymalnej możliwej wartości:

Pytanie to jest skorelowane ze wskaźnikami realizacji projektu:

14 liczba nauczycieli którzy zdobyli nowoczesną praktyczną wiedzę – **osiągnięta** wartość docelowa: 476

15 liczba nauczycieli, którzy dostosowali umiejętności do realiów współczesnej gospodarki – **osiągnięta** wartość docelowa: 476

16 liczba nauczycieli i instr. praktycznej nauki zawodu którzy zwiększyli zainteresowania i motywację do doskonalenia zawodowego – **osiągnięta** wartość docelowa: 476

17 liczba nauczycieli u których nastąpiła aktualizacja praktycznej i teoretycznej wiedzy – **osiągnięta** wartość docelowa: 476

18 liczba nauczycieli u których nastąpiło udoskonalenie warsztatu pracy z uczniami – **osiągnięta** wartość docelowa: 476

V Ocena realizacji projektu – ankiety instytucji